

ปัจจุบันผลิตภัณฑ์เสริมอาหารได้รับความนิยมจากผู้บริโภคจำนวนมาก เนื่องจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของสังคมเมืองทำให้เกิดวิถีชีวิตที่เร่งรีบในการดำเนินชีวิต จึงทำให้ไม่มีเวลาที่จะดูแลสุขภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ จึงหันมาให้ความสนใจกับการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เพราะเชื่อว่าสามารถทดแทนสารอาหารบางอย่างได้

นอกจากนี้ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารยังมียุทธศาสตร์พิเศษ คือ มักจะนำเข้าจากต่างประเทศ มีราคาที่สูงมาก อ้างว่ามีคุณสมบัติส่งเสริมสุขภาพ โดยที่อาหารปกติไม่มีการโฆษณา และฉลากมักอ้างสรรพคุณเกินความจริง ตรวจสอบยาก การซื้อขายมักจะเป็นการซื้อขายแบบขายตรง การขายตรงเป็นการขายสินค้าหรือบริการในลักษณะของการนำเสนอขายต่อผู้บริโภคโดยตรง ณ ที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงานของผู้บริโภคหรือของผู้อื่นหรือสถานที่อื่นที่มีใช้สถานที่ประกอบการค้าเป็นปกติธุระ โดยผ่านผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรง ที่อาจทำให้ผู้บริโภคไม่สามารถตัดสินใจซื้อสินค้าหรือใช้บริการได้ โดยอิสระ การคุ้มครองผู้บริโภคจึงจำเป็นต้องใช้มาตรการทางกฎหมายเฉพาะ และเนื่องจากธุรกิจขายตรงได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ทำให้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของผู้บริโภคในหลายรูปแบบ จึงมีปัญหาระหว่างผู้บริโภคกับผู้ประกอบ-

ธุรกิจขายตรงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา จากสาเหตุนี้เมื่อเกิดความเสียหายทำให้ไม่สามารถดำเนินคดีฟ้องร้องกับผู้รับผิดชอบได้โดยตรง รวมถึงการชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เสริมอาหารสร้างความสับสนให้แก่ผู้บริโภค ฐานะปานกลางที่มีรายได้พอที่จะทดลองซื้อรับประทาน ซึ่งเป็นกลุ่ม ผู้บริโภคที่ตื่นตัวในการที่จะรักษาสุขภาพของตนเองและครอบครัว

ตามพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. 2545 ได้มีมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคโดยได้กำหนดความหมายของการขายตรง กำหนดมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมธุรกิจขายตรงที่บริษัทขายตรงต้องจดทะเบียนการประกอบธุรกิจ กำหนดให้มีการกำกับดูแลโดยคณะกรรมการขายตรง กำหนดรูปแบบของสัญญาขายตรง และกำหนดสิทธิและหน้าที่ของผู้ซื้อและผู้ขายในธุรกิจขายตรง แต่เนื่องจากผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเป็นผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่มีความชัดเจนในเรื่องของผลิตภัณฑ์เอง และความชัดเจนของกฎหมายที่จะใช้ควบคุมผลิตภัณฑ์ซึ่งปัจจุบันมีเพียงพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. 2545 การควบคุมผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วทำให้ไม่สามารถควบคุมคุณภาพและวิธีการทางการตลาด อีกทั้ง ทำให้ไม่ทันต่อเหตุการณ์หรือความเสียหายที่เกิดขึ้นอันเป็นความเสี่ยงทั้งแก่ผู้ประกอบการและรวมถึงผู้บริโภค ที่ได้รับผลิตภัณฑ์ปลอมผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้คุณภาพ และก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวผู้บริโภคเอง ดังนั้นการควบคุมผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจึงมีความจำเป็นต้องมีมาตรการและแนวทางปฏิบัติในการควบคุมให้มีความเข้มงวดขึ้น และมีความชัดเจนของกฎหมายที่จะควบคุมผลิตภัณฑ์เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์และมีความเป็นธรรมแก่ผู้บริโภคและผู้ประกอบการด้านผลิตภัณฑ์เสริมอาหารให้มากที่สุด

At the present time, supplement dietary product is growing in popularity among the consumer. This reflects the rapidly expanding of urbanized society where pace of people's life is very fast and allows not enough time to take care of their health. Instead, supplement dietary product has drawn a great deal of attention and found favour with the consumer at large believing that it is able to be used as supplement to particular nutrients. Furthermore, supplement dietary product has special characteristics, as being often imported from abroad, it is therefore relatively expensive and exaggerated as to its quality of improving health that might not be found from ordinary foods. Advertisement and labelling of such product frequently contain overstated

information and are difficult to be traced. Method of selling of this kind of product is often a direct sale. Direct sales refers to the marketing of goods or services made directly to the consumer at his/her home or workplace or the home or workplace of others or any other place which is not an ordinary place of business, through the direct sales representative or independent distributors who could interfere the consumer's decision on buying goods or using services. With respect to consumer protection it is needed to enact specific law and measures since the Direct Selling business has widely gained in popularity which could affect the consumer's way of life in some particular aspects it hence gives rise to some adverse effects; the more disputes between the consumer and undertakings in Direct Sales business, burden of bringing the action before the court to get compensation as to who should be liable for damages occurred since the product often bears the label with unclear information.

With respect to Direct Sales and Direct Marketing Act B.E. 2545, legal measures have been adopted to give a clear definition of direct sales and to set forth controls on such business where registration is required before commencing of business. The Committee on Direct Sales has been introduced as a regulator. The standard form of contract has also prescribed including identifying rights and duties of the parties to such contract. However, it has always been difficult to identify which product is and is not a supplement dietary product and the laws applicable to such product and business regarding to it, namely, the Foods Act B.E. 2522, the Consumer Protection

Act B.E. 2522 and the Direct Sales and Direct Marketing Act B.E. 2545, are not specific law. It is therefore proposed that comprehensive laws and regulation regarding supplement dietary product should be enacted in order to be able to control the quality and the method of marketing and distributing such product to ensure the benefit of the consumer and, at the same time, facilitate businesses relevant to it.